

WPLYW ZABURZEŃ PSYCHICZNYCH NA SPOŁECZNIE NIEBEZPIECZNE ZACHOWANIA U NIELETNICH

W artykule autor, w oparciu o współczesną wiedzę psychiatryczną oraz prawną, wyróżnia kilka kategorii stanu oraz zachowań osób, które dopuściły się czynów będących szczególnie niebezpiecznymi dla społeczeństwa. Wyznaczone zostały cechy społeczne i społeczno-znaczące relacji z osobami z zaburzeniami psychicznymi? Które popełniły przestępstwo.

Słowa kluczowe: zaburzenia psychiczne; nieletni; przestępca; kryminologia, klasyfikacja.

* **S. Horlach**
magister prawa
Narodowej Akademii
Spraw Wewnętrznych
(m. Kijów, Ukraina)

THE INFLUENCE OF THE PSYCHIC ANOMALIES ON PUBLIC-DANGEROUS THE BEHAVIOR OF MINORS

In this paper, based on contemporary development of psychiatric and legal knowledge, allowed the author to divide the state and several categories of persons who have committed acts that are objectively dangerous to society. Defined social and socio-significant properties, relationships range of people with mental abnormalities offenders.

Keywords: mental abnormalities; minor; criminal; Criminology, classification.

ВПЛИВ ПСИХІЧНИХ АНОМАЛІЙ НА СУСПІЛЬНО-НЕБЕЗПЕЧНУ ПОВЕДІНКУ НЕПОВНОЛІТНІХ

У статті, на основі сучасного розвитку психіатричних і юридичних знань, дозволив авторові розділити кілька категорій стану і поведінки осіб, які вчинили діяння, що є об'єктивно небезпечні для суспільства. Визначено соціальні та соціально-значимі властивості, відносини кола осіб з психічними аномаліями, які вчинили злочини.

Ключові слова: психічні аномалії; неповнолітній; злочинець; кримінологія, класифікація.

Як свідчить суспільна практика, індивідуальна неповторність особистості, здатність особи до сприйняття соціальної програми залежить і від індивідуальних соціальних подразників, у тому числі несприятливих.

Першоосновою насильницьких злочинів в державі перехідного періоду є зростання конфліктності в суспільстві. Природа конфліктів у сім'ї, школі, неформальних групах за місцем проживання, в місцях масового відпочинку і проведення дозвілля, у виховних колоніях має різнобічний характер. Їх своєчасне вирішення – шлях до скорочення насильницької злочинності. Зниженню конфліктності сприяє виважена політика держави, зміст якої полягає у підвищенні життєвого рівня населення, ліквідації бідності, покращення життєвих умов, створення мережі безкоштовних центрів дозвілля для молоді, організації морального, правового, міжнаціонального виховання і т.п.

Загальновідомим у кримінології є висновок про те, що злочинність – явище соціальне, а поняття юридичне. Кримінальний кодекс будь-якої країни містить перелік діянь, що

встановлюються владним прошарком, які визначаються як злочинні, і містять особливості певної соціальної системи. Однак, існують такі злочини, що вчиняються в будь-якій соціальній системі. Це, передусім, злочини проти особи (убивство, завдання тілесних ушкоджень, зґвалтування і т.п.). Ця обставина і є підставою для ствердження про те, що всю злочинність одними соціальними факторами не пояснити. Оскільки злочинні дії бувають жорстокими, і до того ж деякі особи вчиняють їх кілька разів (рецидив), це наводить на думку про існування генетичної схильності до вчинення злочинів. Звідси виникають припущення про необхідність «лікувати» злочинців, або навіть – знищенню деяких з них [1, с. 49].

Нажаль, подібного роду ідеї у більш ранні періоди людської історії втілювалися в реальну дійсність. В період середньовіччя невміння відрізнити хоча і небезпечні для інших дії, але вчинені психічно хворою особою, від дій дієздатного злочинця приводило до того, що участь цих осіб була трагічною, бо їх визнавали суб'єктами злочинів, а не призначали примусові заходи медичного характеру. При цьому перед представниками владних структур відкривалися широкі можливості для свавілля і визнання божевільних злочинцями. Таким чином, наукова неосвіченість служила політичним авантюристам у досягненні їх злочинної мети.

Сучасний розвиток психіатричних і юридичних знань дозволяє і зобов'язує чітко розділяти кілька категорій стану і поведінки осіб, які вчинили діяння, що є об'єктивно небезпечні для суспільства.

Відомості про кількість осіб з психічними аномаліями серед правопорушників вкрай різноманітна. За результатами вивчення 222 підлітків-правопорушників, які були на обліку у службах у справах дітей, було встановлено, що 42,8 % з них мають психопатичні ознаки, 10,2 % – страждають неврозами, а 13,3 % – алкоголізмом, а вивчення додатково ще 830 підлітків-правопорушників показало, що у 24 % із них були різні форми психопатії [2, с. 46]. При цьому була встановлена кореляція між формою психіатрії і видом злочину. Зокрема, доведено, що серед психопатів рівень злочинів проти життя і здоров'я особи втричі вищий, ніж в загальній злочинності [3, с. 39].

Більш того, в останні 20–30 років дослідження в галузі психіатрії свідчать про суттєвий вплив соціальних факторів на поширення психічних захворювань та їх проявів, у тому числі суспільно небезпечного характеру.

Саме тому слід підкреслити, що існує значна різниця в науковій трактовці проблеми співвідношення соціального і біологічного у вітчизняному розумінні тієї, яка панує у західноєвропейській і американській психіатрії. Так, серед зарубіжних спеціалістів отримали поширення як біологізація соціально обґрунтованої форми поведінки, так і спроби суцільно психологічного тлумачення, в неофрейдистському дусі, психічних розладів і багатьох соціальних явищ [4].

На противагу цим поглядам вітчизняні психіатри-клініцисти виходять з єдності соціальних і біологічних факторів у статистиці і динаміці психопатій. Як відомо, зміст свідомості осудної особи, будучи соціально обумовленою, є провідним чинником у взаєминах його з навколишнім середовищем, поведінкою у побуті, в сім'ї, на виробництві і т.п. [5]. Відповідно, антисоціальні дії таких осіб також походять із соціально-психологічних чинників, а патологічні явища, наприклад, психопатологічні аномалії, що не досягають глибини, яка дозволяла б прирівняти їх до психічного захворювання.

Разом з тим, психічні аномалії в певних умовах знижують супротив до впливу ситуацій, в тому числі конфліктних; створюють перешкоди для розвитку соціально корисних рис особистості, особливо для її адаптації до зовнішнього середовища; послаблюють

механізми внутрішнього контролю; звужують можливості вибору рішень і варіантів поведінки; полегшують реалізацію імпульсивних, випадкових, непродуманих, в тому числі протиправних, вчинків. Все це негативно позначається на розвитку особистості і може сприяти злочинній поведінці.

Дослідження, проведені психіатрами і кримінологами, дозволяють зробити висновок про характер переважаючих у злочинців психічних аномалій. Так, за даними Ю. М. Антоняна і Ц. А. Голумба, питома вага найбільш поширених аномалій серед обстежених злочинців складає: психопатії – 14,17 %, психоподібні стани – 18,24 %, органічне ураження центральної нервової системи – 18,66 %, травматичне ураження центральної нервової системи – 18,04 %, хронічний алкоголізм – 16,06 % [4, с. 100].

Крім того, слід зазначити, що досить поширеними аномаліями, що є «супутніми» злочинам, є ураження центральної нервової системи, зокрема, встановлено, що значна кількість випадків хронічного алкоголізму і схильності до надмірного вживання алкоголю, є «супутніми» при вчиненні злочинів. У дорослих ці показники сягають (у випадках вбивств) більше 30 %, у неповнолітніх – 10-12 % [5, с. 62].

Саме у алкоголіків часто народжуються діти не лише з різними фізичними вадами, а й недоумкуваті, частина яких одразу ж може бути визнана неосудними, а інша частина вимагає спеціального лікування. При цьому, певна частина випадків слабоумства має спадкове походження. Це означає, що «природженою» є хвороба, а не злочин, і лікувати її потрібно, використовуючи як медичні, так і соціальні заходи, тим більше якщо поведінка особи не досягла ступеня неосудності.

Вивчення судової практики показали, що серед осіб, які вчинили вбивства і були визнані осудними, але з наявністю аномалій, досить високим є відсоток страждаючих психопатією і психопатоподібних (близько 37 % серед дорослих і 42,5 % серед неповнолітніх) [6]. У значної ж частини захворювання психопатів-злочинців соціальні за походженням, породжені обстановкою у найближчому оточенні, сім'ї, на виробництві. Коли відбуваються антисоціальні дії, вони, як правило, обумовлені негативним впливом середовища, алкоголізмом, несприятливою ситуацією в родині, матеріальними утрудненнями і т.п. [6, с. 110].

І хоча рецидив у психопатів-злочинців трохи вище, ніж у інших категорій осіб, однак, це не дає підстав вважати їх злочинну поведінку вродженою рисою особистості.

Подібні доводи висловлювалися й іншими фахівцями [7]. Характерно, що навіть при так званих «ядерних» психопатіях, тобто станах психіки, пов'язаних з органічним ураженням центральної нервової системи, у неповнолітніх злочинців головними виявляються негативні соціальні чинники. За даними психологів кожен третій підліток-правопорушник ріс без батька, а в тих випадках, коли були двоє батьків, у кожного четвертого батько чи мати страждали алкоголізмом. Неблагополучні сім'ї склали 50,7 %. З них: неповна сім'я – 25,9 %; алкоголізм батьків – 14,3 %; аморальний спосіб життя батьків – 3,9 %; систематичні конфлікти в сім'ї – 15,5 %; систематичні побиття дитини – 2,6 %; злочинність серед батьків – 1,3 %; проживання з психічно хворими родичами – 10,4 % [8].

Необхідно вказати і на те безпосереднє соціальне середовище (окрім сім'ї), в якій перебували особи з психічними аномаліями, а також як воно впливало на них. Середовище це складалося з: а) правопорушників (20,3 %); б) осіб, які відставали у навчанні і не бажали працювати (22,9 %); в) осіб, які вживали спиртні напої (16,9 %); г) в інших випадках – осіб, старших за віком, як правило, з антигромадськими звичками [9]. Все це, в свою чергу, як свідчить суспільна практика, призводило до того, що всі особи, які мають аномалії психіки, були соціально і педагогічно запущеними.

Поряд з цим, варто визначити, що неврози, психопатії, психопатоподібні стани в поєднанні з несприятливими соціальними умовами формування особистості і характером тієї ситуації, в якій вчиняється злочинне діяння, виступають, таким чином, як умови (але не причини) злочинної поведінки.

Загальновідомим є також зв'язок злочинності та алкоголю [10]. Так, у вивчених у ході дослідження групах неповнолітніх – до 78 % батьків зловживали спиртними напоями. Багато дітей «групи ризику» – 57,7 %, що стали злочинцями, виховувалися в умовах неповної сім'ї, одним батьком або матір'ю. Дослідження показали, що 10,3 % неповнолітніх злочинців свій перший злочин вчинили у віці до 13 років; 21,0 % – в 14 років; 26,4 – у 15 років; 25,7 – у 16 років і 16,6 % – в 17 років [11].

Три чверті вихованців колоній перший злочин вчинили у віці до 16 років, що черговий раз підтверджує значну роль ранньої профілактики злочинної поведінки неповнолітніх.

Проаналізований емпіричний і теоретико-правовий матеріал дозволяє зробити наступні висновки:

- не дивлячись на збільшення частки осіб з невротичними і психопатичними порушеннями – підвищення суспільної небезпеки вчиненого, майже не спостерігається;
- важливо, що переважна частина аномалій пов'язана з психопатичними рисами особи і залишковими явищами після травми, які в 80–85 % випадків були результатом несприятливих умов життя і виховання, і наявність яких не пов'язана з незворотними змінами психіки;
- у осіб, які мають аномалії, була відсутня фатальна схильність до злочину.

Крім цього, слід зазначити, що у всіх випадках антигромадської поведінки, пов'язаної з психічними аномаліями неповнолітніх, дуже важливе значення мають рання діагностика і своєчасне лікування, а якщо необхідно, то й ізоляція хворих. Все це прерогатива медичних працівників, а спільні медико-юридичні дослідження мають допомагати знайти правильні рішення, які стосуються відмежування хвороби від злочину, методів і засобів боротьби з суспільно небезпечною поведінкою, а також оптимального поєднання заходів юридичної, зокрема кримінальної відповідальності, із заходами медичного характеру до зазначеної категорії осіб.

Отже, багатогранність проблеми запобігання тяжким злочинам неповнолітніх проти особи дає підставу вважати, що зазначена діяльність залежить від спільних зусиль усіх державних та громадських організацій у країні, в регіонах і на місцевому рівні. При цьому здійснення спеціально-кримінологічних заходів полягає в локалізації конкретних причин і умов злочинів неповнолітніх проти особистості. Серед цих заходів логічно виділити наступні:

1) організацію медичного, психологічного обстеження неповнолітніх, які перебувають в соціально небезпечному стані; виявлення та усунення причин агресії, конфліктності в їх характері;

2) встановлення і комплексне обстеження сімей, в яких мають місце жорстокість, побої та мордування, насильство, злість і грубість у стосунках між дорослими і дітьми для прийняття заходів виховного, адміністративно-правового, кримінально-правового та профілактичного характеру;

3) скорочення випадків застосування покарань, пов'язаних з позбавленням волі [10], а саме: розробка в регіонах системи ресоціалізації неповнолітніх, які звільнилися з виховних колоній, та вдосконалення механізму виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі;

4) відродження добровільних народних дружин (ДНД), молодіжних оперативних загонів, громадських пунктів охорони порядку (ГПОП), інших громадських формувань для постійної роботи спільно з органами міліції щодо запобігання правопорушенням у місцях масового відпочинку підлітків та молоді;

5) розширення практики проведення занять з правової та фізичної (спеціальної) підготовки співробітниками міліції з членами ДНД та оперативними загонами молоді, виділення органами місцевого самоврядування коштів для придбання транспорту та матеріального стимулювання їх роботи з підтримання громадського порядку;

6) створення при палацах спорту, стадіонах спеціальних молодіжних груп для роботи з фанатами (ультрас), де особлива увага повинна приділятися запобіганню міжнаціональних та міжрегіональних конфліктів;

7) організація у навчальних закладах МВС України, Державної пенітенціарної служби України спеціалізованих курсів підготовки персоналу для виховних колоній та кримінально-виконавчих інспекцій. При цьому, у програмі навчальних занять повинні бути передбачені питання виявлення і вирішення конфліктів між підлітками, нейтралізації їх агресії тощо;

8) здійснення передач по каналах центрального телебачення і регіонах циклу програм, а також публікацій на сторінках центральної та місцевої преси про факти жорстокості та насильства в сім'ї, в суспільстві, про способи і методи їх викорінення. Ці передачі повинні носити переконливий характер (не нагнітати і не прикрашати дійсність).

Таким чином, у сьогоденних умовах важко переоцінити значення розробки і здійснення в кожному регіоні комплексних програм з надання допомоги соціально незахищеним сім'ям, враховуючи, що, як і злочинність в цілому, так і злочинність неповнолітніх обумовлюється багатьма факторами, серед яких виділяються постійно мінливі умови соціального середовища і суб'єктивні властивості особи злочинця: біологічні, фізіологічні, генетичні та ін. [12].

У свою чергу, вивчення цих факторів дозволяє вченим виробити найбільш адекватні соціально-історичним умовам розвитку суспільства заходи запобігання злочинної поведінки, включаючи індивідуальну профілактику, що важливо з огляду існуючих у правоохоронній і суровій практиці випадків притягнення до кримінальної відповідальності або застосування примусових заходів медичного характеру до неповнолітніх осіб, які мають аномалії в морально-психологічному розвитку.

Література:

1. Коваленко В. В. Загальносоціальні умови профілактики злочинів в економічній сфері / В. В. Коваленко // Право України. – 2004. – № 8. – С. 49–52.
2. Голина В. В. Специально-криминологическое предупреждение преступлений (теория и практика) : дис. ... д-ра юрид. наук / Голина В. В. – Х., 1994. – С. 17–18.
3. Литвак О. Загальнотеоретичні підвалини спеціально-криминологічного запобігання злочинності / О.Литвак // Право України. – 2001. – № 5. – С. 97–99.
4. Лоренц К. Конрад Лоренц: концепція вродженої людської агресивності // Філософська думка. – 2005. – № 3. – С. 78–80.
5. Гримайло В. Неоднорідне психічне ставлення особи до обставин вчиненого нею: загальна постановка проблем // Підприємство, господарство і право. – 2007. – № 5. – С. 137–140.
6. Голина В., Емельянов В., Петрюк П. Проблеми боротьби зі злочинністю неповнолітніх з психічними аномаліями // Право України. – 2005. – № 10. – С. 74–75.

7. Міщенко К.Г. Психологічна характеристика правопорушень серед неповнолітніх // Правове забезпечення взаємодії оперативних підрозділів та слідчих апаратів у розкритті та розслідуванні злочинів. – К., 2009. – Ч. I. – С. 39–40.
8. Михеев Р. Н., Михеева А. В. Значение психических аномалий для совершенствования уголовно-правовых мер борьбы с преступностью. Проблемы правового регулирования вопросов борьбы с преступностью. – Владивосток, 1977. – 249 с.
9. Проблемы судебной и социальной психиатрии. – М., 1975. – С. 46.
10. Селецкий А. И. Опыт психологического изучения трудновоспитуемых детей и подростков, страдающих психопатией. – М., 1971. – 239 с.
11. Мироненко В. П. Злочинність неповнолітніх як наслідок неналежного сімейного виховання // Науковий вісник Нац. акад. внутр. справ України. – К., 2000. – № 1. – С. 118–120.
12. Джужа О. М. Негативний вплив нових факторів навколишнього природного середовища на насильницькі правопорушення // Науковий вісник акад. внутр. справ України. – К., 2012. – № 2. – С. 3–9.

THE INFLUENCE OF THE PSYCHIC ANOMALIES ON PUBLIC-DANGEROUS THE BEHAVIOR OF MINORS

S. GORLACH

As evidenced in public practice, private uniqueness of personality, a person's ability to perceive social programs depends on individual social stimuli, including adverse.

The fundamental principle of violent crimes in the state transition is the growth of conflict in society. The nature of conflicts in the family, school, informal groups by place of residence, places of public entertainment and leisure activities, in a juvenile correctional facility has a versatile nature. Timely solution - the path to reducing violent crime. Reduction of conflict contributes to a balanced state policy, the content of which is to improve the living standards of the population, eradicating poverty, improving living conditions, creating a network of free leisure facilities for young people, organization, moral, legal, international education, etc.,

Well-known in criminology is that crime is a social phenomenon, and the concept of law. The criminal code of any country contains a list of acts that are power layer, which are defined as criminal, and containing features of a particular social system. However, there are crimes that are committed in any social system. First and foremost, crimes against persons (murder, assault, rape, etc). This circumstance is the basis for the claim that all crime among social factors do not explain. Because criminal acts are cruel, and besides, some people do them several times (relapse), this suggests the existence of genetic predisposition to commit crimes. Hence, assumptions about the need to "cure" criminals, or even the destruction of some of them [1, p. 49].

Unfortunately, such ideas in earlier periods of human history was embodied in reality. In the medieval period, the inability to distinguish though and dangerous for other acts committed mentally ill person from actions capable offender has resulted in the participation of these persons was tragic, because they were acknowledged by the subjects of crime, rather than appointed by compulsory measures of a medical nature. At the same time before the authorities opened wide possibilities for abuse and the recognition of crazy criminals. Thus, scientific illiteracy served as political opportunists to achieve their criminal goals.

Modern development of psychiatric and legal knowledge allows and obliges clearly distinguish several categories of state and behaviour of perpetrators of acts, objectively dangerous to society.

Information on the number of persons with mental abnormalities among offenders is extremely diverse. The results of the study 222 adolescent offenders who were registered in services for children, it was found that 42.8 per cent of them have psychopathic traits, 10.2 per cent suffer from nervousness, and 13.3% to alcoholism, and the study of additional 830 adolescent offenders showed that 24% of them were various forms of psychopathy [2, p. 46]. This was the correlation between the shape of psychiatry and crime. In particular, it is proved that among psychopaths, the level of crimes against life and health of the person three times higher than in the General crime [3, p. 39].

Moreover, in the last 20-30 years of research in psychiatry evidence of a significant impact of social factors on the distribution of mental illness and their manifestations, including socially dangerous character.

Therefore, it should be emphasized that there is a significant difference in the scientific treatment of the problem of the relation of social and biological in the domestic understanding of that which prevails in Western European and American psychiatry. So, among the foreign experts spread as biological function socially justified behaviors, and attempts a purely psychological interpretation, neopaganisma spirit, mental disorders and many social phenomena [4].

In contrast to these views of the Russian psychiatrists-clinicians out of the unity of social and biological factors in the statistics and dynamics of psychopathy. As is known, the content of consciousness to a sane person, being socially constructed, is a leading factor in its relationship with the environment, behavior at home, in the family, at work, etc., [5]. Accordingly, the antisocial actions of such individuals also come from a socio-psychological factors, and pathological phenomena, for example, psychopathological abnormalities, do not reach the depth, which would equate them to mental illness.

However, mental anomalies under certain conditions, reduce resistance to the effects of situations, including conflict; create obstacles for the development of socially useful personality traits, especially for its adaptation to the external environment; weaken internal controls; reduce the possibilities of choices and behaviors; facilitate the implementation impulsive, random, ill-conceived, including wrongful actions. All this negatively affects the development of personality and may contribute to criminal behavior.

Research conducted by psychiatrists and criminologie, allow us to conclude about the nature of the prevailing mental anomalies criminals. Thus, according to the ap. M of Antonyan and C. A. Golomb, the proportion of the most common anomalies among surveyed criminals is: psychopathy - 14,17 %, psychopod state - 18,24 %, organic lesion of the Central nervous system - 18,66 %, traumatic Central nervous system - 18,04 %, chronic alcoholism - 16,06 % [4, p. 100].

In addition, it should be noted that a fairly common anomalies are "related" crimes, is the Central nervous system, in particular, it was found that a significant number of cases of chronic alcoholism and addiction to excessive drinking, are "related" when committing crimes. In adults, these figures reach (in cases of murder) more than 30 %, minor - 10-12 % [5, p. 62].

It is in alcoholics often children are born with different physical disabilities, but also hearts, some of which can immediately be declared mentally incompetent, and the other part requires special treatment. However, some cases of dementia has a genetic origin. This means that the "innate" is a disease, not a crime, and to treat it, using both medical and social measures, especially if the behavior of the person has not reached the level of insanity.

The study of jurisprudence showed that among persons who have committed murder and were found to be sane, but with the presence of anomalies is high enough percentage suffering from psychopathy and psychopathic (about 37 % among adults and 42.5% among minors) [6]. A significant part of the disease of psychopaths, criminals, social origin, generated by the environment in the immediate environment, the family, at work. When it comes to anti-social actions, they are usually caused by the negative influence of the environment, alcoholism, adverse situation in the family, financial difficulties, etc., [6, p. 110].

Although relapse in psychopathic criminals a little higher than other categories of persons, however, this does not give grounds to consider them criminal behavior inherent feature of personality.

Similar arguments were expressed and others [7]. It is characteristic that even when the so-called "nuclear" psychopathy, i.e. the States of consciousness associated with organic lesions of the Central nervous system, juvenile offenders are the main negative social factors. According to psychologists, one-third of teenage offender grew up without a father, and in cases where there were two parents, each fourth father or mother suffered from alcoholism. Dysfunctional family was 50.7 %. Of which: single parent family with 25.9 %; parental alcoholism - 14,3 %; immoral lifestyle parents of 3.9 %; systematic conflicts in the family is 15.5 %; systematic beating, child - 2,6 %; crime among parents - 1,3 %; living with mentally ill relatives - 10,4 % [8].

It is necessary to indicate that the immediate social environment (except family), in which there were persons with mental anomalies, as well as how it influenced them. The environment is consisted of: a) offenders (20,3 %); b) persons who were behind in their studies and did not want to work (22,9 %); C) persons who drank alcoholic beverages (16,9 %); d) in other cases - persons, older, usually with anti-social habits [9]. All this, in turn, as evidenced in public practice, led to the fact that all individuals with anomalies of the psyche, were socially and pedagogically neglected.

Along with this, it is necessary to determine that the neuroses, psychopathy, psychopathic States, combined with unfavorable social conditions of formation of the personality and character of the environment in which committed the criminal act, act, therefore, as conditions (but not cause) of criminal behavior.

Well known is also the connection between crime and alcohol [10]. Thus, in the investigated during the research groups of minors up to 78 % of parents abused alcohol. A lot of children "at risk" - 57,7% that become criminals, was raised in a part of the family, one father or mother. Research showed that 10.3% of juvenile delinquents his first crime was committed under the age of 13 years; 21,0% in 14 years; 26,4 - 15 years; 25,7 - 16 years and 16.6% in 17 years [11].

Three quarters of pupils colonies first crime committed under the age of 16 years, which once again confirms the significant role of early prevention of criminal behavior of juveniles.

Analyzed the empirical and theoretical-legal material allows to draw the following **conclusions:**

despite the increase in the share of persons with neurotic and psychopathic disorders - increase public danger of his actions, almost not observed;

it is important that the vast majority of anomalies associated with psychopathic personality traits and residual effects after injury, in 80-85% of cases were the result of unfavorable conditions of life and upbringing, and that is not associated with irreversible changes in the psyche;

- persons with anomalies, there was no fatal predisposition to crime.

In addition, it should be noted that in all cases of antisocial behaviour associated with mental anomalies minor, very important early diagnosis and timely treatment, and, if necessary,

isolation of patients. All of this is the prerogative of the medical staff, and the joint medical-legal research should help to find the correct decisions concerning distinguishing disease from crime, methods and means of dealing with socially dangerous behavior, as well as the optimal combination of measures law, in particular criminal responsibility, with measures of a medical nature to the specified category of persons.

Therefore, the complexity of the problem of preventing serious crimes against minors personality gives reason to believe that this activity depends on the joint efforts of all state and public organizations in the country, in the regions and at the local level. While the implementation of special investigative measures consists in the localization of specific causes and conditions of minor crimes against the person. Among these measures, it is logical to identify the following:

1) the organization of medical and psychological examinations of juveniles in social risk; identifying and eliminating the causes of aggression, conflict in their character;

2) the establishment and comprehensive survey of families in which there are cruelty, beatings and torture, violence, anger and rudeness in relations between adults and children for the adoption of disciplinary measures, administrative law, criminal law and preventive actions;

3) the reduction of cases of application of punishments involving deprivation of freedom [10], namely: development in the regions of the system re-socialization of juveniles released from juvenile correctional facilities, and improve the mechanism of execution of punishment not related to imprisonment;

4) revival volunteer militias (DND), youth operational units, points of public order (GPOP), other community groups for constant work together with the police to prevent crime in the places of mass recreation of adolescents and youth.

5) expansion of the practice training in the legal and physical (special) training of police officers with members of the DND and operational groups of young people, the allocation of local government funds to purchase transportation and material incentives for their work to maintain public order;

6) create when sports facilities, stadiums special youth groups to work with the fans (ultras), where special attention should be paid to prevention of inter-ethnic and inter-regional conflicts;

7) organization in educational institutions of the Ministry of internal Affairs of Ukraine, State penitentiary service of Ukraine specialized training of personnel for educational colonies and criminal-Executive inspections. Thus, the program in the classroom should be provided for identifying and resolving conflicts between adolescents, neutralizing their aggression and so on;

8) broadcast on national television channels and regions of loop programs, and publications on the pages of the Central and local press about the facts of cruelty and violence in the family, in society, the ways and methods of their elimination. These transmissions should wear convincing character (not to escalate and not to sugarcoat reality).

Thus, in the present circumstances it is difficult to overestimate the importance of the development and implementation in each region of complex programs of assistance to socially vulnerable families, given that, as with crime in General and juvenile delinquency is caused by many factors, among which are constantly changing conditions of the social environment and the subjective properties of the personality of the offender: biological, physiological, genetic, and others [12].

In turn, the study of these factors allows scientists to develop the most adequate socio-historical conditions of development of the society for the prevention of criminal behavior, including personalized prevention, which is important given the existing law enforcement and

harsh practice cases of criminal prosecution or application of compulsory measures of a medical nature to minors who have abnormalities in psychological development.

References:

1. Коваленко В. В. Загальносоціальні умови профілактики злочинів в економічній сфері / В. В. Коваленко // Право України. – 2004. – № 8. – С. 49–52.
2. Голина В. В. Специально-криминологическое предупреждение преступлений (теория и практика) : дис. ... д-ра юрид. наук / Голина В. В. – Х., 1994. – С. 17–18.
3. Литвак О. Загальнотеоретичні підвалини спеціально-криминологічного запобігання злочинності / О.Литвак // Право України. – 2001. – № 5. – С. 97–99.
4. Лоренц К. Конрад Лоренц: концепція вродженої людської агресивності // Філософська думка. – 2005. – № 3. – С. 78–80.
5. Гримайло В. Неоднорідне психічне ставлення особи до обставин вчиненого нею: загальна постановка проблем // Підприємство, господарство і право. – 2007. – № 5. – С. 137–140.
6. Голіна В., Емельянов В., Петрюк П. Проблеми боротьби зі злочинністю неповнолітніх з психічними аномаліями // Право України. – 2005. – № 10. – С. 74–75.
7. Міщенко К.Г. Психологічна характеристика правопорушень серед неповнолітніх // Правове забезпечення взаємодії оперативних підрозділів та слідчих апаратів у розкритті та розслідуванні злочинів. – К., 2009. – Ч. I. – С. 39–40.
8. Михеев Р. Н., Михеева А. В. Значение психических аномалий для совершенствования уголовно-правовых мер борьбы с преступностью. Проблемы правового регулирования вопросов борьбы с преступностью. – Владивосток, 1977. – 249 с.
9. Проблемы судебной и социальной психиатрии. – М., 1975. – С. 46.
10. Селецкий А. И. Опыт психологического изучения трудновоспитуемых детей и подростков, страдающих психопатией. – М., 1971. – 239 с.
11. Мироненко В. П. Злочинність неповнолітніх як наслідок неналежного сімейного виховання // Науковий вісник Нац. акад. внутр. справ України. – К., 2000. – № 1. – С. 118–120.
12. Джужа О. М. Негативний вплив нових факторів навколишнього природного середовища на насильницькі правопорушення // Науковий вісник акад. внутр. справ України. – К., 2012. – № 2. – С. 3–9.